

“ลงทุนอย่างยั่งยืน”

SUSTAINABLE INVESTMENT

วิถีใหม่การลงทุนอย่างยั่งยืน

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยที่ผ่านมาทำให้เกิดความเจริญทางสังคม สร้างรายได้ประชาชาติ ในขณะที่เดียวกันก็ส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมกลับมามากหลายด้าน อาทิ การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ การลดลงของสัตว์ป่าและพื้นที่ป่า การพังทลายหน้าดิน การขาดแคลนน้ำ ขยะล้นเมือง เป็นต้น มีการคาดการณ์ว่าค่าใช้จ่ายจัดการมลพิษทางอากาศและน้ำของประเทศจะสูงถึง 1.6 - 2.6 เปอร์เซ็นต์ของ GDP ต่อปี (ข้อมูลจาก Wikipedia) ซึ่งเป็นต้นทุนที่สูงพอสมควร

คำถามท้าทายในฐานะนักลงทุนคือ พวกเราจะสามารถช่วยเรื่องนี้ให้ดีขึ้นอย่างไร หากมองตนเองในฐานะผู้บริโภค การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบริโภคของตนเองเป็นการเริ่มต้นช่วยที่ดีและง่ายที่สุด เช่น เลือกใช้ผลิตภัณฑ์และบริการที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เรียกว่า “การบริโภคที่ยั่งยืน” ส่วนการช่วยโดยตรงคือ **เลือกลงทุนในบริษัทที่มีนโยบายและดำเนินธุรกิจอย่างรับผิดชอบ ไม่สร้างผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม** โดยสามารถพิจารณาเลือกใช้สินค้า ผลิตภัณฑ์ บริการ ตลอดจนลงทุนจากข้อมูลที่บริษัทเปิดเผยไว้ เช่น ฉลากผลิตภัณฑ์ รายงานประจำปีหรือเว็บไซต์บริษัทเกี่ยวกับการบริหารจัดการผลกระทบต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำธุรกิจว่าบริษัททำอย่างไร ทำได้ดีเพียงใด

ข้อมูลเรื่อง Environmental issues in Thailand ใน Wikipedia ได้สรุปสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมของไทยไว้อย่างน่าสนใจดังนี้

ปัญหาสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง (Climate Change)

ข้อมูลวิจัยพบว่าอุณหภูมิประเทศไทยสูงขึ้นในช่วงครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา กรมอุตุนิยมวิทยาไทยรายงานว่าปี พ.ศ. 2498 ถึง พ.ศ. 2552 อุณหภูมิเฉลี่ยต่อปีของประเทศสูงขึ้นประมาณ 0.95 องศาเซลเซียส มากกว่าอุณหภูมิโลกที่เพิ่มโดยเฉลี่ย 0.69 องศาเซลเซียสในช่วงเวลาเดียวกัน ความร้อนดังกล่าวกระทบต่อความแห้งแล้งทั้งบนบกและทะเล ส่งผลต่อความมั่นคงด้านอาหารของประเทศในอนาคตรวมถึงปัญหาการเพิ่มของระดับน้ำทะเล และข้อมูลจากกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ประมาณการว่าชายฝั่งทะเลไทยถูกกัดเซาะทุกปีจากน้ำทะเลที่สูงขึ้นจากภาวะโลกร้อนทำให้สูญเสียพื้นที่ชายฝั่งประมาณ 30 ตารางกิโลเมตรทุกปี กระทบต่อการอยู่อาศัยและทำมาหากินของประชากรไม่ต่ำกว่า 11 ล้านคน หรือ 17% ของประชากรทั้งหมด หากไม่แก้ไขอย่างเร่งด่วน กรุงเทพมหานครมีโอกาสถูกน้ำทะเลเข้ามารุกไล่ได้ภายในปี พ.ศ. 2673

นี่เป็นเหตุผลว่าทำไมเราควรเลือกลงทุนในบริษัทที่บริหารจัดการและให้ความสำคัญเรื่องการลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกจากกระบวนการผลิตสินค้าและบริการ เพราะก๊าซเรือนกระจกที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่เกิดจากการเติบโตของภาคธุรกิจนั่นเอง

ปัญหาการลดลงของพื้นที่ป่าไม้ (Deforestation)

พื้นที่ป่าไม้ไทยลดลงเรื่อยๆ จากการบุกรุกทำการเกษตรและการตัดไม้ทำลายป่า ข้อมูลจากมูลนิธิสืบนาคะเสถียร ประมาณการว่าปี พ.ศ. 2504 ไทยเคยมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ถึง 53% ของประเทศ

“ลงทุนอย่างยั่งยืน”

SUSTAINABLE INVESTMENT

และลดเหลือ 31% ในปี พ.ศ. 2558 นอกจากนี้การลดลงของป่าไม้ยังทำให้เกิดความแห้งแล้งและกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารและทางเศรษฐกิจอีกทั้งหากเกิดอุทกภัยกระแสน้ำก็จะมีความรุนแรงและเกิดความเสียหายมากกว่าปกติ

นักลงทุนควรให้ความสำคัญกับการเลือกสนับสนุนธุรกิจไม่เกี่ยวข้องกับการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำการเกษตรหรือการเลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการพัฒนาโครงการที่ก่อสร้างโรงงาน โรงแรม หมู่บ้าน ในพื้นที่ป่า หากบริษัทเห็นว่ามีนักลงทุนและผู้บริโภคทุกคนจับตาเฝ้าระวังและไม่ให้การสนับสนุน ก็จะช่วยให้การรุกรานพื้นที่ป่าของภาคธุรกิจลดลงหรือหยุดลง

ปัญหาการเพิ่มขึ้นของมลพิษ (Pollution)

ข้อมูลธนาคารโลกประมาณการว่าการเสียชีวิตของคนไทยจากมลพิษทางอากาศสูงชันจาก 31,000 คน ในปี พ.ศ. 2533 เป็น 49,000 คน ในปี พ.ศ. 2556 สาเหตุสำคัญมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันก็ยังเผชิญปัญหาฝุ่น PM 2.5 ซึ่งสาเหตุมาจากการก่อสร้าง การใช้เครื่องยนต์ดีเซล ไฟป่า และการเผาวัชพืชทางการเกษตรที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ และมีผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนเป็นจำนวนมาก เป็นอันตรายต่อระบบเลือด ระบบหายใจ รวมทั้งมีโอกาสมะเร็งได้สูง นอกจากนี้ปัญหามลพิษที่เพิ่มขึ้นของน้ำเสียจากอุตสาหกรรมยังกระทบอย่างมากต่อแหล่งน้ำ เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ทำลายสิ่งแวดล้อม และส่งผลต่อการใช้น้ำในภาคเกษตร

จากนี้นักลงทุนจึงควรเจาะลึกข้อมูลการจัดการมลพิษทั้งทางอากาศและน้ำของบริษัทที่เราเลือกลงทุน ว่ามีการดูแลป้องกันการผลิตมลพิษจากการดำเนินธุรกิจอย่างไร ไม่ว่าจะเป็นการก่อสร้าง ขนส่ง เพาะปลูกหรือรับซื้อผลิตภัณฑ์ที่ไม่มีมีการเผาวัชพืชทางการเกษตร การบริหารจัดการและบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงแหล่งน้ำสาธารณะ ซึ่งจะเป็นกลไกช่วยลดปัญหามลพิษได้อย่างยั่งยืนผ่านการลงทุนของเรา

ปัญหาขยะล้นประเทศ (Waste Management)

ข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษประมาณการว่าคนไทย 1 คน สร้างขยะ 1.15 กิโลกรัมต่อวัน ทำให้เกิดขยะ 73,000 ตันต่อวันทั่วประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2559 คาดว่าปริมาณขยะต่อปีทั่วประเทศสูงถึง 27 ล้านตัน ขยะจำนวนมากจัดการได้ไม่หมดถูกทิ้งให้เป็นภูเขาขยะ เกิดเป็นมลพิษทางอากาศ และเมื่อฝนตกก็ถูกชะล้างน้ำสารพิษลงสู่แหล่งน้ำ นอกจากนี้ขยะอินทรีย์มีปริมาณ 64% ของทั้งหมด เป็นอาหารที่ถูกทิ้งขว้าง สะท้อนว่าคนไทยยังใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยขาดประสิทธิภาพ จากข้อมูล ปี พ.ศ. 2558 มีขยะพลาสติกประมาณ 2 ล้านตัน ซึ่งนำมาหมุนเวียนใช้ใหม่เพียง 500,000 ตันเท่านั้น แล้วขยะพลาสติกยังลามเข้าไปในแม่น้ำและทะเลที่เป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ อีกทั้งการย่อยสลายเป็นนาโนพลาสติกยังเข้าไปอยู่ในสัตว์น้ำ เมื่อคนนำมาบริโภคก็เป็นอันตรายต่อสุขภาพในระยะยาว

นักลงทุนสามารถดูว่าบริษัทใดให้ความสำคัญกับการจัดการปัญหาขยะตั้งแต่กระบวนการได้มาซึ่งวัตถุดิบ ไปจนถึงกระบวนการกำจัดจากผลิตภัณฑ์ที่ผลิต เช่น ขยะเศษอาหารจากผลิตสินค้าหรือบริการที่เป็นร้านอาหารมีการจัดการขยะที่ดีหรือไม่ ผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์มีการออกแบบให้สามารถกำจัดได้ง่าย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือไม่

“ลงทุนอย่างยั่งยืน”

SUSTAINABLE INVESTMENT

เราจะเห็นได้ว่าประเทศไทยยังเผชิญปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมอีกมากและเริ่มเข้าขั้นรุนแรงที่สามารถย้อนกลับมากกระทบต่อการใช้ชีวิต การแก้ไขกำลังรอดอย่างเร่งด่วน ดังนั้น “วิถีนวัตกรรมลงทุนอย่างยั่งยืน” จึงจะเป็นคำตอบที่นักลงทุนทุกคนสามารถใช้เป็นกลไกและแรงกดดันให้ภาคธุรกิจหันมาปรับเปลี่ยนวิธีการทำธุรกิจที่ไม่หวังสร้างผลกำไรเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีความรับผิดชอบต่อที่จะไม่สร้างผลกระทบให้กับสิ่งแวดล้อม ชุมชนและสังคมของเราด้วย เพื่อแก้ปัญหาระยะยาวของสภาพแวดล้อมที่จะทำให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ของประเทศไทย และอนาคตที่ดีต่อไปของลูกหลานที่รักของเรา

ดร.กฤษฎา เสกตระกูล

รองผู้จัดการหัวหน้าสายงานพัฒนาความยั่งยืนตลาดทุน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

31 สิงหาคม 2563